

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1964/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-388/24-S

Název	Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Mladá Boleslav, příspěvková organizace
Sídlo	třída T. G. Masaryka 14, 293 01 Mladá Boleslav
E-mail	info@oamb.cz
IČO	48 683 884
Identifikátor	600 007 529
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Renáta Vícová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	třída T. G. Masaryka 14, Mladá Boleslav
Inspekční činnost na místě	2., 9., 10. a 13. května 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), naplňování ŠVP a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. V roce 2021 byla ukončena činnost vyšší odborné školy,

zároveň došlo k navýšení nejvyššího povoleného počtu žáků střední školy na 640. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 490 žáků (naplněnost 77 %) v denní formě vzdělávání v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou Obchodní akademie (231 žáků) a Ekonomické lyceum (259 žáků). Počet žáků v obou oborech od předešlé inspekční činnosti v roce 2017 vzrostl, v oboru Ekonomické lyceum byl ve školním roce 2023/2024 navýšen i počet tříd. O vzdělávací nabídku střední školy je stabilně vysoký zájem uchazečů.

K termínu inspekční činnosti škola vzdělávala 14 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Podle individuálního vzdělávacího plánu se vzdělávalo 15 žáků, z toho 14 z jiných závažných důvodů. Škola eviduje 12 žáků s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“), z nichž dva mají částečnou jazykovou bariéru.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) ve své dlouholeté funkci kontinuálně naplňuje reálně stanovenou koncepci, která je pravidelně vyhodnocována. Strategické záměry se daří postupně realizovat například v oblasti výsledků vzdělávání, rozvoje klíčových a odborných kompetencí žáků či zajišťování kvalitních personálních či materiálních podmínek. V aktualizovaných ŠVP je důraz kladen mj. na zefektivnění výuky zvýšením počtu hodin, ve kterých se třídy dělí na skupiny či na podporu profilace žáků i jejich úspěšnosti u maturitní zkoušky zařazováním vhodných povinně volitelných předmětů ve vyšších ročnících.

K naplňování profilu absolventa účinně přispívá také dlouhodobá spolupráce s kvalitními sociálními partnery, která umožňuje efektivní využití teoretických poznatků v praxi a zvyšuje uplatnitelnost žáků na trhu práce. Přínosem pro žáky je rovněž pravidelné zapojování externích odborníků do vzdělávání.

Řízení školy je systematické, vychází z výsledků pravidelné evaluace všech oblastí činnosti. Účelné delegování kompetencí v rámci vedení se pozitivně promítá do úrovně výchovně vzdělávacího procesu. Pedagogická rada a předmětové komise aktivně plní roli poradních orgánů ředitelky. Cíleně se zabývají například podněty ke vzdělávání pedagogů, organizací soutěží, sjednocováním hodnocení či výsledky žáků a postupy k jejich zlepšování. Vedení školy efektivně využívá k získávání podnětů ke zkvalitňování vzdělávání rovněž dotazníkové šetření zadávané opakovaně žákům, případně pravidelné setkávání s absolventy.

Nastavené kontrolní mechanismy jsou funkční. Četná hospitační činnost vedení školy podle předem plánovaných priorit zpravidla vyústí ve konkrétní doporučení pro zkvalitnění pedagogické práce. Poskytování přínosné zpětné vazby umožňuje také účelně zaměřená hospitační činnost školní psycholožky.

Koncepční práce vedení školy se odráží v příznivých personálních podmínkách. Od poslední inspekční činnosti mírně vzrostl počet učitelů. Ze 43 pedagogických pracovníků (včetně rodilého mluvčího anglického jazyka a školní psycholožky) jeden nesplňuje kvalifikační předpoklady. Pedagogové pověřeni funkcí výchovného poradce a metodika prevence absolvovali požadované specializační studium. Podpora začínajícím či nově nastupujícím učitelům je poskytována na úrovni vedení školy i uvádějícím učitelem, případně v rámci spolupráce v předmětových komisích.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z jejich zájmu a vhodně reaguje na aktuální potřeby školy. Učitelé se účelně účastnili seminářů zaměřených například na inovativní metody výuky, funkční gramotnosti i rozvoj digitálních kompetencí.

Z hospitační činnosti inspekčního týmu bylo zřejmé zavedení části získaných poznatků do výuky.

Služby školního poradenského pracoviště zajišťují v úzké spolupráci výchovná poradkyně, metodik prevence a školní psychologka, kteří efektivně poskytují poradenství a konzultace žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogickým pracovníkům. Škola identifikuje projevy rizikového chování, v případě jeho výskytu situaci bezodkladně řeší. Důraz je zároveň správně kladen na prevenci, což se příznivě promítá do malé četnosti sociálně patologických jevů. Příležitost ke zlepšení je v zefektivnění strategie předcházení školní neúspěšnosti v oblasti podpory žáků s OMJ.

Efektivní vícezdrojové financování a účelné nakládání s finančními prostředky umožňuje průběžnou obnovu materiálně-technického zázemí vzdělávání a vytváří optimální podmínky pro realizaci ŠVP. Škola disponuje dostatečným počtem učeben s multimediálními zařízeními včetně nové učebny virtuální reality. Průběžně byly doplňovány mj. učební pomůcky, didaktické materiály, vybavení fitness centra. Od předchozí inspekční činnosti se zlepšilo zejména vybavení digitálními technologiemi.

Škola dbá na zajišťování bezpečného prostředí pro žáky a pravidelně je poučuje o dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví. Míra úrazovosti je nízká.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hodnocen byl průběh vzdělávání ve střední škole. V hospitovaných hodinách převládala příjemná pracovní atmosféra, vyznačující se vstřícným přístupem učitelů k žákům. Většina sledovaného vzdělávání probíhala v dělených třídách, v nichž nižší počet žáků účinně přispíval k individualizaci výuky a umožňoval učitelům rychlejší ověření pochopení probíraného učiva. Pedagogové často využívali k dosažení vzdělávacího cíle účelné střídání metod a forem práce, jež podporovalo zapojení všech žáků do výuky. Na žáky byly přes náročnost probíraného učiva kladeny přiměřené a srozumitelné požadavky. Vyučující jim správně poskytovali dostatek času pro řešení úlohy i formulaci odpovědí. Při ověřování znalostí dbali na průběžnou zpětnou vazbu žákům, využitelnou při jejich dalším učení. V přibližně dvou třetinách hospitované výuky byly vhodně aplikovány zkušenosti žáků z reálného života. Pozitivem bylo také účelné využití digitální techniky k prezentaci učiva, podpoře žáků při samostatném vyhledávání informací či ke zvýšení názornosti výuky aj. Příležitost ke zlepšení má však škola ve využívání sebereflexe žáků a vzájemného hodnocení k získání efektivní zpětné vazby o míře zvládnutí učiva. Menší pozornost byla také věnována shrnutí a upevnění probraného učiva či ověření splnění vzdělávacích cílů s ohledem na učební pokrok žáků v závěru vyučovacích hodin.

Společným rysem výuky všeobecně vzdělávacích předmětů bylo využití široké škály vzdělávacích strategií. V českém jazyce a literatuře byla kromě frontální výuky s řízeným rozhovorem účelně zařazována také práce ve skupině či ve dvojici. V hodinách literatury byly promyšleně realizovány kreativní aktivity s cílem motivovat žáky k četbě a usnadnit jim pochopení uměleckého textu. Ve výuce zaměřené na stylistiku byli žáci účinně aktivizováni hrou k zamyšlení nad významem slov i k rozšíření své slovní zásoby. Kladením problémových otázek s využitím postojové složky cíle byly účelně rozvíjeny jejich komunikativní kompetence. Prezentace vlastních názorů na problém umožnila žákům prohlubovat kritické myšlení. Ve všech sledovaných hodinách byla efektivně rozvíjena čtenářská gramotnost cíleným vyhledáváním informací v textu a jejich interpretací. Poznátky získané z práce s textem byly účelně využity ke shrnutí charakteristiky probíraného literárního díla či rysů stylistického útvaru.

Ve výuce cizích jazyků (anglického, německého, španělského a ruského) bylo výrazným přínosem pro žáky vedení efektivní komunikace v cílovém jazyce. Žáci byli účinně motivováni pestrými aktivitami včetně didaktických her či soutěží k osvojení a upevnění slovní zásoby i gramatických jevů či k porozumění a interpretaci textu popř. vyslechnutého projevu. Časté využití skupinové práce rovněž podpořilo rozvoj jejich interaktivních řečových dovedností i schopnost týmové kooperace. Jednotlivé činnosti na sebe vhodně navazovaly a byly dobře časově rozvržené. Žáci byli také promyšleně vedeni k praktickému využití jazyka v běžných situacích. V anglickém jazyce prokazovali žáci vysokou úroveň osvojených jazykových znalostí a dovedností.

Hospitované hodiny matematiky se vyznačovaly systematickým zapojováním všech žáků do výuky účelným kombinováním různých forem práce a aktivizujících metod i cíleným uplatněním diferencovaných úkolů pro rychlejší či nadané žáky. Žáci byli důsledně vedeni ke komentování správného postupu, případně k promyšlení alternativních způsobů řešení úloh. Vhodně byla rozvíjena jejich schopnost logického vyvozování nových souvislostí probíraných jevů. Proces učení byl rovněž podporován účelnou prací s chybou. Ve vyšším ročníku si žáci volili podle svých preferencí z promyšlené nabídky typových úloh umožňujících přípravu k maturitnímu didaktickému testu či k přijímacím zkouškám na vysoké školy různého zaměření. Při řešení úkolů účinně využívali týmovou spolupráci nebo individuální podporu vyučující.

Ve výuce společenskovedních předmětů učitelé vhodně probírali učivo v širších souvislostech, propojovali teoretické poznatky s praktickými příklady nebo s vlastními zkušenostmi žáků. Efektivně byly využity mezipředmětové vztahy, problémová úloha či práce s chybou. V části výuky pedagog sice cíleně zařadil skupinovou práci, avšak její vyhodnocení pouze frontálně vedeným dotazováním nevytvořilo dostatečný prostor pro prezentaci názorů žáků.

Ve výuce informačních a komunikačních technologií žáci účelně využívali při řešení zadaného úkolu specializované zařízení a software pro virtuální realitu. Učitel důsledně poskytoval žákům individuální podporu.

Výuka odborných ekonomických předmětů byla efektivně organizována. Učitelé připravili pro žáky řadu vhodných příkladů a pracovních listů k procvičení probraného učiva. Rovněž účelně využívali elektronické učebnice. Při řešení zadání na tabuli správně psali postupné kroky, zápis doprovázeli přehledným promítáním pomocí dataprojektoru. Vhodně volené otázky společně s klasifikací za aktivní zapojení podněcovaly žáky ke svědomité práci. V některých hodinách byla promyšlená didaktika procvičování doplněná účelnou prací žáků ve skupinách. Pestré aktivity podporující činnostní učení účinně přispívaly k rozvoji odborných kompetencí žáků. Efektivitu výuky zvyšovaly vhodné příklady využití teoretických poznatků v praxi.

Výuka písemné a elektronické komunikace byla velmi dobře organizována. Žáci měli zažité správné pracovní návyky, prostřednictvím počítačového programu individuálně zdokonalovali své výkony v opisu textu. Chybělo však zařazení relaxačních prvků nebo oživení práce například soutěжами.

Přínosem pro žáky je v maturitním ročníku realizovaná simulace přijímacího řízení do zaměstnání s prezentací životopisu, při které komise složená mj. z odborníků z praxe poskytuje žákům konstruktivní zpětnou vazbu. Teoretické vzdělávání je účinně propojováno s praxí také pravidelnou realizací odborně zaměřených exkurzí či seminářů vedených externími odborníky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K zjišťování dosažené úrovně znalostí a dovedností žáků škola používá kromě standardních nástrojů, tj. především písemného a ústního zkoušení, také vlastní srovnávací testy či typové didaktické testy, popř. hodnotící listy z odborné praxe. Od předchozí inspekční činnosti byl zefektivněn způsob předávání informací žákům i jejich zákonným zástupcům prostřednictvím elektronického informačního systému.

V průběhu vzdělávání dosahují žáci velmi dobrých výsledků v obou oborech vzdělání. Ve školním roce 2022/2023 až na výjimku prospěli všichni žáci. Ve srovnání s předchozím školním rokem se v obou oborech zvýšil podíl žáků prospívajících s vyznamenáním. Tento podíl je výrazný zejména v oboru Ekonomické lyceum, ve školním roce 2022/2023 dosáhl přibližně 42 %. V oboru Obchodní akademie prospělo s vyznamenáním 15 % žáků. Průměrný prospěch na konci školního roku 2022/2023 se meziročně v obou oborech mírně zlepšil. Ve školním roce 2022/2023 dosahoval přibližně 1,6 v oboru Ekonomické lyceum a 2,0 v oboru Obchodní akademie. Z podrobnější analýzy vyplynulo, že nejslabší výsledky mají žáci opakovaně v matematice, ekonomice a účetnictví. Výsledky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou srovnatelné s ostatními žáky. Někteří žáci s OMJ však vykazovali zejména ve školním roce 2021/2022 riziko školní neúspěšnosti (klasifikace stupněm dostatečný) v českém jazyce a literatuře.

Z podrobného rozboru výsledků žáků je rovněž zřejmé, že ve školním roce 2022/2023 se ve srovnání s předchozím školním rokem mírně zvýšila jejich motivace k účasti ve výuce. V obou oborech klesla roční průměrná absence shodně téměř o 20 %, činila přibližně 120 h na žáka. Pozitivním zjištěním je také zcela ojedinělý výskyt neomluvené absence. Škola úspěšně usiluje o nastavení motivačního prostředí pravidelným oceňováním žáků ve formě pochvaly, případně i finanční odměnou v závěru studia aj.

Výsledky žáků při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou (dále „MZ“) jsou v obou oborech stabilně velmi dobré. V roce 2022 a 2023 byla ve společné části MZ hrubá neúspěšnost (podíl žáků neúspěšných u MZ nebo zkoušku nekonajících z celkového počtu přihlášených žáků) po zkouškách v jarním a podzimním termínu v obou oborech vždy lepší než průměr v příslušné oborové skupině v ČR. V maturitním období 2022 byla hrubá neúspěšnost v obou oborech ovlivněna jednotlivci, kteří po přihlášení MZ nekonali a v oboru Obchodní akademie také žákem, který neuspěl v českém jazyce a literatuře i v matematice. V maturitním období 2023 konali MZ všichni přihlášení žáci, kteří ve zkouškách společné části uspěli. Při konání zkoušek profilové části se v hodnoceném období žákům také dařilo až na výjimku uspět. Značná část žáků využívá možnost nahrazení zkoušky z anglického jazyka v profilové části MZ standardizovanou zkouškou. Škola vhodně podporuje získání této zkoušky organizací kurzu příslušné úrovně pokročilosti v jazykové škole.

Škola účinně motivuje žáky k účasti ve vědomostních, dovednostních a sportovních soutěžích, např. v oblasti ekonomiky, finanční gramotnosti, informatiky, matematiky či v cizojazyčných konverzačních soutěžích. Žáci prokazují velice dobrou úroveň svých znalostí a dovedností výborným umístěním v krajských popř. i celostátních kolech. Pravidelné poznávací zahraniční zájezdy, kulturní akce, školní projekty, vydávání školního časopisu nebo účast na charitativních akcích či v ekologickém programu aj. účinně přispívají k všestrannému rozvoji osobnosti žáků.

Kariérové poradenství s aktivním zapojením školní psycholožky je funkční. Profesní směřování žáků je v průběhu studia úspěšně prohlubováno. Vyváženost kvality odborné a všeobecné složky vzdělávání zvyšuje úspěšnost absolventů při přijetí k navazujícímu

terciárnímu vzdělávání. Převážná většina (přibližně 85 %) pokračuje ve studiu na vysokých školách, ostatní se zapojují do pracovního procesu.

Závěry

Vývoj školy

- V roce 2021 byla ukončena činnost vyšší odborné školy
- O vzdělávací nabídku střední školy je dlouhodobě vysoký zájem uchazečů, došlo k navýšení nejvyššího povoleného počtu žáků, vzrostl počet žáků a tříd
- Zlepšily se materiální podmínky vzdělávání, zejména vybavení digitálními technologiemi
- Škola si udržuje velice dobrou úroveň výchovně vzdělávacího procesu
- Opatření přijatá k odstranění nedostatků zjištěných při předešlé inspekční činnosti byla účinná

Silné stránky

- Systematická evaluační činnost vedení školy se pozitivně promítá do kontinuálního zkvalitňování vzdělávání (2.1)
- Promyšlené zařazování aktivizujících výukových forem a metod, účelné propojování teoretických poznatků s jejich využitím v praxi účinně podporuje rozvoj klíčových a odborných kompetencí žáků (4.2)
- Žáci stabilně dosahují velmi dobrých výsledků v průběhu i při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou, úroveň dosažených znalostí a dovedností úspěšně prokazují i v četných soutěžích různého zaměření (5.2)
- Přínosná spolupráce s kvalitními sociálními partnery včetně zapojení externích odborníků do vzdělávání zvyšuje uplatnitelnost žáků na trhu práce (1.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Příležitost ke zlepšení je v četnějším zařazování vrstevnického hodnocení či sebereflexe žáků k získání efektivní zpětné vazby o míře zvládnutí učiva či k vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle v závěru vyučovacích hodin. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve výuce systematicky zapojovat žáky do evaluačních aktivit, více využívat vzájemné hodnocení či sebereflexi žáků rovněž k vyhodnocení splnění stanoveného vzdělávacího cíle v závěru vyučovacích hodin

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření

k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace ke zřízení školy – zřizovací listina, výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
2. Potvrzení ve funkci ředitelky školy, s účinností od 1. srpna 2019
3. Školní vzdělávací programy, platnost k termínu inspekční činnosti
4. Školní řád střední školy, platnost k termínu inspekční činnosti
5. Dokumentace k řízení školy – soubor dokumentů, k termínu inspekční činnosti
6. Třídní knihy a rozvrhy vyučovacích hodin, stav k termínu inspekční činnosti
7. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní roky 2022/2023 a 2023/2024
8. Evidence žáků (školní matrika) včetně výsledků vzdělávání žáků, stav k termínu inspekční činnosti
9. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
10. Doklady o přijímání ke vzdělávání pro školní roky 2022/2023 a 2023/2024
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
12. Personální dokumentace (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, plány dalšího vzdělávání), školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
13. Ekonomická dokumentace (finanční vypořádání dotací v roce 2023, závazné ukazatele rozpočtu 2023, účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023)
14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, stav k termínu inspekční činnosti
15. Smlouvy o zajištění praktického vyučování ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
16. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-2036/17-S
17. Webové stránky školy <https://www.oamb.cz>, stav k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jindra Malíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Vladimíra Hokešová, školní inspektorka

Mgr. Markéta Seidlová, školní inspektorka

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní pracovnice

13. června 2024